Perustuslakivaliokunta

Maanantai 2.12.2024 klo 12.03—13.01

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Vilhelm Junnila ps
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Atte Kaleva kok (1, 2) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Karoliina Partanen kok
jäsen Onni Rostila ps (1, 2, 4, 5) (3 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5) (3 osittain)
varajäsen Maaret Castrén kok (4, 5) (3 osittain)
varajäsen Elisa Gebhard sd (4, 5) (3 osittain)
varajäsen Joona Räsänen sd
varajäsen Ville Valkonen kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 149/2024 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi A 3

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valmis
5.0

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 8 ensimmäiseen virkkeeseen sanat "jo nykyisellään rajattuja".

Päätettiin lisätä kappaleen 20 ensimmäisen virkkeen jälkeen uusi virke seuraavasti: "Säätämisjärjestysperusteluissa (s. 214) on lisäksi arvioitu perusoikeuksien heikentämiseen liittyvän perustuslakivaliokunnan käytännön liittyvän yleisesti siihen, että tietyn jo saavutettuun palvelutason heikennykset tulee käsitellä perusoikeuksien heikennystä koskevan perustuslakivaliokunnan käytännön mukaisesti."

Päätettiin poistaa kappaleen 20 viimeisestä virkkeestä sana "momentin".

Päätettiin lisätä uusi kappale 21 seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta on tässä arviossa toistuvasti kiinnittänyt huomiota perustuslain esitöihin, joiden mukaan perusoikeussäännöksiä muotoiltaessa on kiinnitetty erityistä huomiota tosiasiallisiin mahdollisuuksiin näiden oikeuksien toteuttamiseen ja varmistumaan siitä, että ehdotukset soveltuisivat myös taloudellisten olosuhteiden muuttuessa (ks. esim. PeVL 54/2024 vp, kappale 7, ja siinä viitattu HE 309/1993 vp, s. 19/I). Sosiaalisten perusoikeuksien osalta perusoikeusuudistuksen esitöissä on lisäksi tässäkin lausunnossa (kappale 11) viitatuin tavoin korostettu, etteivät säännökset sido etuusjärjestelmää ja sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä nykyiseen lainsäädäntöön, eikä säännösten ole tarkoitettu turvata tavallisella lailla määritettyjä etuuksia ja palveluja tai näiden tasoa sellaisenaan. Perustuslain 19 §:n 2 momentissa viitattu perustoimeentulon turvan käsite on esitöiden mukaan voimassa olevasta sosiaalilainsäädännöstä sinänsä riippumaton, eikä perustuslain 19 §:n 2 momentin säännös siten kiinnity suoraan tiettyihin olemassa oleviin etuusjärjestelmiin (ks. esim. PeVL 50/2024 vp, kappale 8 ja siinä viitatut HE 309/1993 vp, s. 70/II, PeVM 25/1994 vp, s. 10/II), eikä se siten myöskään turvaa tavallisella lailla määritettyjä yksittäisiä etuuksia tai tällaisten etuuksien tasoa sellaisenaan (HE 309/1993 vp, s. 70/II). Myöskään perustuslain 19 §:n 3 momentin säännös ei esitöiden mukaan sido sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä kulloinkin voimassaolevaan lainsäädäntöön, vaan edellyttää riittävien palvelujen turvaamista jokaiselle, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään (HE 309/1993 vp, s. 71/II)."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

5. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 3.12.2024 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen